

Barbara Więżik

Dialektologiczeskij aspekt problemy "jazyk i dialekt". (Aspekt dialektologiczny problemu "język i dialekt"), L.E. Kałnyń, "Izwiestia Akademii Nauk SSSR". Serija litieratury i jazyja. T.35. Moskwa 1976 : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 19/3 (61), 278

1976

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

/I/ KAŁNYŃ L.E.: Dialektologiczeskij aspekt problemy "jazyk i dialekt". (Aspekt dialektologiczny problemu "język i dialekt"). "Izwestia Akademii Nauk SSSR". Serija literatury i jazyka. T. 35. Moskwa 1976, nr 1 s. 34-46.

Artykuł podejmuje metodologiczną problematykę badania języka narodowego. Autor dowodzi, że dla zbadania języka narodowego należy poznać model nie tylko języka literackiego, ale i języka dialektów. Tymczasem współcześni dialektolodzy skupiają uwagę na geografii lingwistycznej i leksykografii dialektów, zaniedbując opisową część dialektologii (wyjątek stanowi książka S.B. Bromleja i Ł.N. Bułatowej). Dla pełnej charakterystyki dialektu pod względem jego stosunku do języka ogólnonarodowego potrzebna jest szczegółowa monografia choćby jednej gwary, omawiająca jej fonologię, morfologię, słowotwórstwo i inne aspekty.

BP/61/114

Bb.W.

/II/ KURIŁOW A.S.: Teorija realizma w estietike M.J. Sałykowa-Szczedrina. (Teoria realizmu w estetyce M.J. Sałykowa-Szczedrina). "Izwestia Akademii Nauk SSSR". Serija literatury i jazyka. T. 35. Moskwa 1976, nr 1 s. 3-13.

W dotychczasowych badaniach przeciwstawiano tzw. "nowy" realizm Sałykowa realizmowi "staremu", reprezentowanemu przez Bielinskiego, Czernyszewskiego, Dobrolubowa (A.S. Buszmin, S.A. Makaszin i in.). Między tzw. "starym" realizmem a koncepcją realizmu u Sałykowa nie ma istotnych różnic; w obydwu przypadkach realizm pojmowany jest jako prawdziwe i wszechstronne odbicie rzeczywistości. Stanowisko Sałykowa różni się jedynie tym, iż w granicach rzeczywistości poszukiwał jednak takiego obszaru, który w danych warunkach społeczno-politycznych i kulturalnych można opisać realistycznie; poszukiwał więc "areny realizmu" - koniecznego warunku dla istnienia i funkcjonowania sztuki realistycznej. W jego koncepcji realizmu mieścił się postulat ukazywania zarówno negatywnych, jak i pozytywnych stron rzeczywistości, przedstawiania jej w aspekcie historycznym z jednoczesną próbą przewidywania przyszłości. Teoria Sałykowa, ówczesnie zbyt śmiała, była dużym wkładem do światowej myśli estetycznej.

BP/61/115

Bb.W.